

CIELE A VÝSTUPY VZDELÁVANIA

Vysoká škola: *Prešovská univerzita v Prešove*

Fakulta: *Filozofická fakulta*

Typ študijného programu: *prekladateľský kombinačný program*

Názov študijného programu: *ukrajinský jazyk a kultúra v kombinácii*

Názov študijného odboru: *filológia*

Stupeň vysokoškolského štúdia: 2.

Forma štúdia: *denná*

Metóda štúdia: *kombinovaná*

Výstupy vzdelávania

Profilový predmet: 1IU KR/PKTL1; 1IU KR/PKTL2 IU KR/PKTL3 **Konzekutívne tlmočenie 1, 2, 3**

Odporúčaný semester: 1.,2., 3.

Vedomosti: Študent pozná princípy vertikálneho notovania textu. Študent pozná princípy skracovania pri notovaní textu. Študent pozná pri notácii symboly z oblastí, ktoré preberá. Študent pozná slovnú zásobu, ustálené spojenia a jazykové kliše z oblastí: Európska únia, médiá/ právo/ sloboda/ revolúcia, veda a vzdelanie/ cirkev; knihy a časopisy/ hudba/ divadlo/ film a filmové festivaly/ výtvarné umenie a galérie; ekológia/ agrosektor/ doprava. Študent pozná metódu tlmočenia z listu a tiež iné metódy: šušotáž, tlmočenie s notáciou aj bez nej, tlmočenie po častiach aj v celkoch a pod.

Zručnosti: Študent dokáže selektovať z vypočutého textu kľúčové informácie. Študent dokáže kľúčové informácie zaznamenať notáciou. Študent dokáže notovať vypočutý text vertikálne. Študent ovláda slovnú zásobu z oblastí, ktoré sú uvedené v osnove predmetu. Dokáže tlmočiť z listu a používať aj iné metódy/ techniky tlmočenia. Disponuje tlmočnickymi zručnosťami potrebnými pre strednú konzekutívu.

Kompetencie: Študent dokáže konzekutívne s notáciou aj bez nej, z listu aj použitím iných techník tlmočiť texty nízkej, strednej a vyššej konzekutívy. Používa v notácii osvojené symboly.

Profilový predmet: 1IU KR/PPOT1; 1IU KR/PPOT2; 1IU KR/PPOT3 **Preklad odborného textu 1,2,3**

Odporúčaný semester: 1.,2.,3.

Vedomosti: Študent pozná bežnú slovnú zásobu z vymedzených tematických oblastí: priemyselná a poľnohospodárska výroba, podnikanie a obchod, poistenie, sociálne zabezpečenie, bankovníctvo, dohody, služby a cestovný ruch, ekonomika, medicína: starostlivosť o ľudské telo. Študent pozná základné prekladateľské postupy (techniky, metódy), študent pozná termíny a terminologické spojenia z daných oblastí, študent pozná špecifiká odborných textov.

Zručnosti: Študent disponuje základnými prekladateľskými zručnosťami pri prekladaní textov vymedzených tematických oblastí, ovláda slovnú zásobu a terminológiu v týchto oblastiach, dokáže tvoriť vlastné glosáre, rešpektuje špecifiká odborných textov pri preklade.

Kompetencie: Študent dokáže vytvoriť adekvátny ekvivalent originálneho textu v druhom jazyku vo vymedzenej tematickej oblasti so zachovaním formálnych, sémantických a štylistických vlastností. Aplikuje správne prekladateľské techniky.

Profilový predmet: 1IUUKR/PPUT2 **Preklad umeleckého textu 2 (próza)**

Odporúčaný semester: 2.

Vedomosti

Študent disponuje teoretickými znalosťami z translatológie. Pozná funkcie umeleckého prekladu, problematiku adekvátnosti či ekvivalencie prekladu, voľnosti a vernosti prekladu, preklad ľudovej symboliky, preklad lingvokultúr, reálií, frazeologizmov. Je oboznámený s hlavnými postulátmi slovenskej prekladateľskej školy, ako aj so základnými normami umeleckého prekladu v Ukrajine. Dáva do protikladu teórie osobností prekladu – teoretikov aj praktikov (J. Levý, A. Popovič, J. Vilikovský, Ľ. Feldek, J. Zambor, D. Pavlyčko, M. Ryľskýj, H. Kočur, R. Zorivčák) Pozná prácu prekladateľov z ukrajinského jazyka: J. Andričik, Ľ. Feldek, M. Hevéši, N. Ďurinová, V. Čerevka a taktiež aj prekladateľov do ukrajinského jazyka zo slovenčiny: M. Rjabčuk, I. Jackanyň. Z tejto bázy čerpá pri preklade umeleckých diel.

Zručnosti

Poslucháč je pod vedením pedagóga schopný prekladať prozaické texty z ukrajinčiny do slovenčiny a vice versa. Vie využívať rôzne zdroje, pracuje s elektronickými, ale aj tlačnými verziami slovníkov a prekladačov. Dokáže voliť vhodné nástroje, ktoré potrebuje pri výkone prekladateľskej práce. Keďže translatológia má interdisciplinárny charakter, používa pri práci aj encyklopedické zdroje.

Kompetencie

Absolvent v závere disponuje kompetenciou aplikovať základné poznatky z teórie prekladu priamo v praxi. Je schopný samostatne prekladať, využívajúc svoj autoevalvačný a kreatívny potenciál. Dokáže interpretovať a obhajovať svoje prekladateľské riešenia pri preklade prozaických umeleckých textov. Aplikuje svoje poznatky a využíva svoju všeobecnú vedomostnú bázu.

Profilový predmet: 1IUUKR/PMUL1; 1IUUKR/PMUL2 **Moderná ukrajinská literatúra 1,2**

Odporúčaný semester: 2., 3.

Vedomosti

Poslucháč má všeobecné znalosti o ukrajinskej literatúre 20. storočia s presahom do prvých dvoch dekád 21. storočia. Je oboznámený s literárnymi smermi a ich jednotlivými predstaviteľmi. Má vedomosti o historicko-spoločenskom kontexte v rámci ktorého sa rozvíjala moderná literatúra v prvej polovici 20. storočia, vie o jej vývinových tendenciách.

Zručnosti

Po absolvovaní predmetu študent dokáže samostatne zakomponovať jednotlivé literárne diela do širšieho spoločensko-politického rámca a definovať vplyv historických udalostí na tvorbu literátov. Všíma si špecifické koncepcie literátov, dokáže typickými metódami analyzovať literárnu produkciu, definovať jej význam, rozsah spoločenského vplyvu a miesto v literárno-historickom procese. Vie využívať základné teoretické práce, vie identifikovať

povojnové tendencie vývinu literatúry. Študent pozná charakteristické prvky tzv. socialistického realizmu. Rozumie pojmu „vnútorný exil“. Je oboznámený s emigrantskou literatúrou a osobnosťami ukrajinskej literatúry – U. Samčukom, I. Bahrjanym, T. Osmačkom, M. Zerovom. Dokáže špecifikovať fenomén generácie 60-tych rokov, zhodnotiť ich vplyv na vývin najbližších desaťročí ukrajinskej literatúry. Pozná hnutie Bu-Ba-Bu a ich reflexiu spoločenskej a politickej situácie na Ukrajine. Vie charakterizovať postmodernú literatúru 21. storočia.

Kompetencie

Študent vie aplikovať poznatky, ktoré získal na hodinách modernej literatúry. Chápe súvislosti v rozsahu literárneho vývoja ukrajinskej literatúry prvej polovice 20. storočia a druhej polovice 20. storočia s presahom do 21. storočia. Ovláda metódu interpretácie literárneho diela, dokáže sa zapájať do kultúrneho života. Získané odborné kompetencie dokáže využiť pri výkone prekladateľskej praxe.